

Yli-Livon Kyläseura ry:n matkailuelinkeinon ja
kylätalon kehittämishanke

ATIMA

LOPPURAPORTTI

Laatinut Sirkka Pankinaho

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. Taustatiedot	1
2. Yhteenveto projektin toteutuksesta ja tuloksista	1
3. Projektin lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä	2
4. Toimenpiteet ja saavutetut tavoitteet	3
4.1. Rakentaminen	3
4.2. Kehittäminen	5
4.3. Kone- ja laitehankinnat	6
5. Hankkeen sosiaaliset vaikutukset	6
6. Hankkeen synnyttämät jatkotoimenpiteet	7
7. Hankkeen aikana tuotettu materiaali	7
8. Esille tulleet ongelmat hankkeen toteuttamisessa	7

1. Taustatiedot

Hankkeen nimi ja toteuttaja	ATIMA /Yli-Livon Kyläseura ry.
Hankenumero	8881
Hankepäättökseen numero	17484
Ohjelma	Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelma
Toimintalinja	Maaseutu
Toimenpidekokonaisuus	Maaseutualueen sopeuttaminen ja kehittäminen
Toimenpide	Matkailu- ja käsityöläiselinkeinojen kannustaminen
Alatoimenpide	Matkailun toimintaympäristön parantaminen ja kehittäminen
Paikallinen toimintaryhmä	JoMMa ry.
Projektin vastuhenkilö	Sirkka Pankinaho, hankevetäjä

2. Yhteenveto projektin toteutuksesta ja tuloksista

Hankkeen tavoitteena oli luoda kylälle 2-3 pysyvää työpaikkaa ja kesätyöpaikkoja nuorille, sekä turvata olemassa olevien palveluiden säilyminen.

Pysyvien työpaikkojen luominen sivukylälle on vaikeaa. Osuuskunnan perustaminen on noussut keskusteluissa esille. Kesätöitä kylän nuorille etsittiin joka kotiin jaettavalla ilmoituksella, mutta huonolla menestyksellä. Syksyllä aloitti toimintansa lapsille ja varhaisnuorille suunnattu monitoimikerho yhteistyössä seurakunnan kanssa. Tämä on työllistänyt kaksi kylän nuorta. Kevään ja kesän aikana ympäristöhoitotyöt ja muut sekalaiset työt ovat työllistäneet kolme henkilöä (pitkäaikaistyöttömiä, moniongelmaisia). Kylätalolla oli kaksi henkilöä töissä ateriat- ja majoituspalveluiden puolella (toinen oli osa-aikaisena), lisäksi kylälle syntyi yksi tilapäinen maataloustyöntekijän työpaikka vuodeksi. Hanke työllisti hankevetäjän (n. 11 kk) ja rakennusmiehen (n. 10 kk).

Matkailu- ja majoituspuolella markkinointia eri kohderyhmille päätettiin tehostaa ja etsiä yhteistyökumppaneita kotimaasta ja ulkomailta. Leirikouluja ja seikkailuleiri järjestettiin kevään ja kesän aikana. Ja syksyllä Karjalasta (Petroskoi, Kostamus) tuli marjanpoimijoita, jotka viipyivät n. kaksi viikkoa. Tulkkipalveluiden saaminen oli erittäin tärkeää, jotta väärinkäsityksiltä vältyttiin ja saatiin luotua hyvät suhteet "välittäjiin". Opastukseen ja vieraiden viihtyvyyteen panostettiin.

Nettisivujen tekeminen oli myös tavoitteena. Ao. koulutusta ei keväällä ollut tarjolla, mutta syksyllä Pohjois-Suomen Koulutuskeskus (Oulu) järjesti sivujen teko- ja päivityskoulutuksen. Hankevetäjä ja kyläseuran puheenjohtaja osallistuivat koulutukseen. Sivujen teko on työn alla ja ne valmistunevat keväeseen mennessä.

Kylätalon tilojen kunnostaminen majoitus- ja matkailutoiminnan käyttöön paremmin sopivaksi koettiin tärkeäksi. Kellarikerrokseen valmistuivat uudet sauna- ja pesutilat sekä pyykinkäsittelytilat tarvittavine koneineen. Asuinkerroksen suuria huoneita (entisiä luokahuoneita) jaettiin väliseinillä ja avattavilla "haitariovilla" pienemmiksi. Keittiön

yhteyteen tehtiin tarjoilutila "elämänluokkuineen" ja entiseen poikien pukuhuoneeseen tehtiin inva-wc. Pyörätuoliluiska rakennettiin helpottamaan liikuntaesteisten taloon pääsyä.

Opasteiden saaminen Sarakyläntielle oli myös tarpeen, koska matkailijoilla ja vierailijoilla oli usein vaikeuksia löytää perille.

Olemassa olevan kelkkareitistön hyödyntäminen ja kelkkauran saaminen Kylätalon ja Syötteen reitistön välille oli yksi tavoitteista, jonka toteuttaminen on luultua vaikeampaa. Kelkkauran toteuttaminen vaatii oman hankkeensa, koska selvitettäviä lupa-asioita ja sopimusten tekeminen maanomistajien kanssa sekä reitin tekeminen maastoon ovat aikaa ja työvoimaa vaativia asioita.

Kylässä toimiville taiteen harrastajille ja käsityöntekijöille on tarkoitus tarjota mahdollisuutta tuoda näytteille ja markkinoida omia teoksiaan ja tuotteitaan.

3. Projektin lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä

Yli-Livon Kyläseura ry. on vuokrannut Pudasjärven kunnalta entisen Suvannon koulun ja harjoittanut pienimuotoista majoitus- ja vuokraustoimintaa talkootyönä. Lisäksi Kylätalolla on järjestetty yksityisiä tilaisuuksia sekä "Senioripäivät" kerran kuukaudessa yhteistyössä kunnan kotipalvelun kanssa.

Senioripäivät 11.02.2003

Hankkeen tavoitteena oli saada kylälle 2-3 pysyvää työpaikkaa, tai mahdollisesti osuuskunnan tai muun yrityksen perustaminen hoitamaan majoitus- ja ateriapalvelua. Lisäksi

olemassa olevien palveluiden säilyttäminen ja uusien tarjoaminen, niin pysyville asukkaille kuin kesämökkiläisillekin, koetaan tärkeäksi.

Kylätalon tilojen kunnostaminen ja uusien sauna- ja pesutilojen sekä pyykinkäsittelytilojen rakentaminen tuli tarpeelliseksi majoituspalveluiden kysynnän lisääntymisen seurauksena.

Hankkeen kehittämisosion tavoitteena oli mm. verkottumisen lisääminen ja uusien yhteistyökumppaneiden etsiminen. Matkailun yhteishankkeeseen osallistuminen katsottiin myöskin tarpeelliseksi ja tärkeäksi.

Kone- ja laiteinvestoinneissa tavoitteena oli saada kylälle tietotupa/kylätoimisto, jonka varustukseen kuuluvat tarpeelliset koneet ja laitteet. Lisäksi pyykinkäsittelytilat päätettiin koneistaa ja hankkia keittiöön tehokas astianpesukone.

Hankkeen kohderyhmänä olivat Yli-Livon kylän asukkaat vauvasta vaariin sekä kylätaloa käyttävät matkailijat, leiriläiset ja leirikoululaiset.

4. Toimenpiteet ja saavutetut tavoitteet

4.1. Rakentaminen

Remontti aloitettiin kellarikerroksesta, entisestä halkovarastosta piikattiin vanha betonilattia pois ja poistettiin täytemaata n. 20 cm, jotta huonekorkeutta saatiin lisää. Tähän rakennettiin uudet sauna- ja pesutilat, wc, pukuhuone, oleskelutila sekä pyykinpesu- ja kuivaustilat.

Saunatilat ennen remonttia...

... ja remontin jälkeen

Remontti jatkui talon ”yläkerrassa”, sinne tehtiin entisen suihkutilan tilalle inva-wc ja ulko-ovelle tehtiin inva-luiska helpottamaan liikuntaesteisten taloon pääsyä.

Yläkerran ruokasalin ja keittiön väliin tehtiin tarjoilutila ja elämänluukku, joka helpottaa ja nopeuttaa ruuan tarjoamista. Keittiöön hankittiin tehokas laitosastianpesukone sekä muuta tarpeellista kalustoa. Lisäksi entiset näyttämötilat jaettiin kahtia, toiseen huoneeseen tuli kylätoimiston tilat ja toiseen pelihuone lapsille, jonne kerättiin vanhoja tietokoneita lasten käyttöön.

Ruokasali

Majoitustiloja kunnostettiin jakamalla huoneita (entisiä luokkia) väliseinillä ja haitariovilla pienemmiksi huoneiksi. Huoneisiin mahtuu 6-10 sänkyä, joten ne soveltuvat hyvin ryhmämajoitukseen.

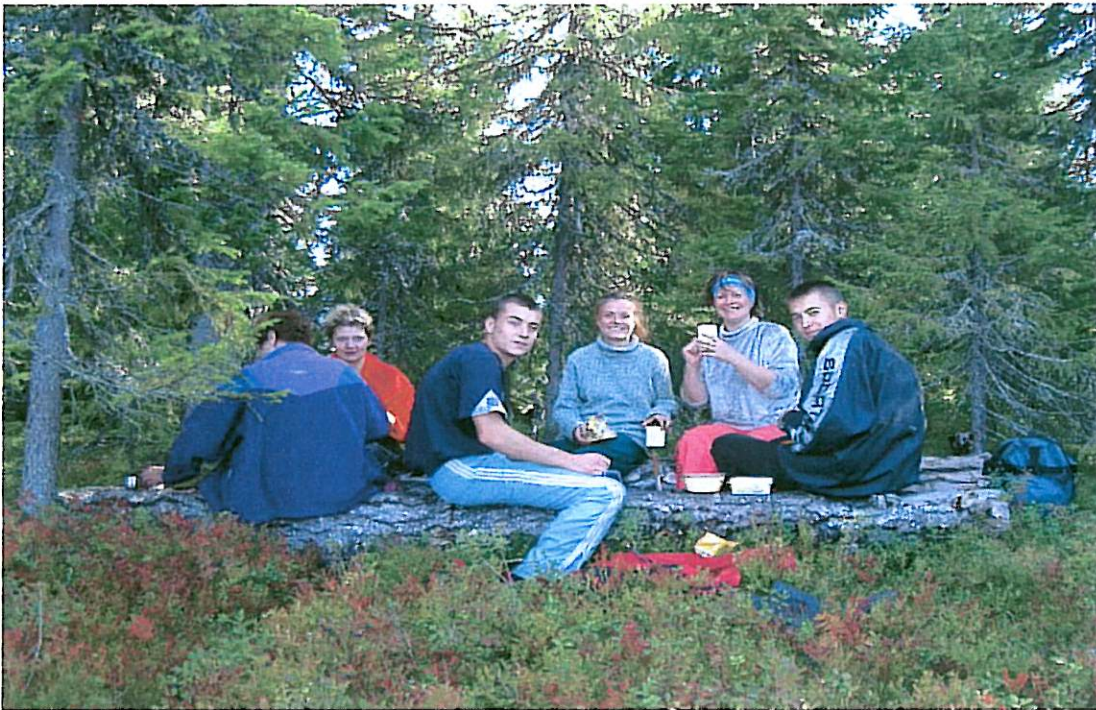
Majoitushuone

4.2. Kehittäminen

Hankkeen kohderyhmänä olivat Yli-Livon kylän asukkaat, myöskin kesäasukkaat. Heille tarjottiin kylätalolta erilaisia palveluita: leipomo-, ateria-, pyykki-, lasten- ja vanhustenhoitopalveluita, sekä apu työvoimaa tilapäiseen tarpeeseen.

Yhtenä hankkeen tavoitteena oli verkottuminen ja yhteistyökumppaneiden etsintä niin koti- kuin ulkomailtakin. Uusien kotimaisten yhteistyökumppaneiden etsinnässä käytettiin hyväksi sähköpostia, kirjeitä, esitteitä ja henkilökohtaista markkinointia. Verkottumista harjoiteltiin tekemällä opinto- ja tutustumismatka Viitasaaren Suovanlahdelle. Suovanlahtelaisilla on pitkä kokemus hanketoiminnasta, vuodesta -97 lähtien. Utajärvisen Uta-JoMMA hankkeen toimijat tekivät kevättalvella -03 tutustumismatkan Yli-Livolle ja testasivat majoitus- ja ateriapalveluitamme.

Venäjälle suuntautunut markkinointi hoitui ns. välittäjien avulla, jotka hoitivat esim. matkailijoiden ja marjanpoimijoiden informoimisen lähtöpäässä. Erittäin tarpeellinen tulkkauspalvelu löytyi onneksi omalta kylältä ja asiat saatiin hoitumaan kohtuullisen jouhevasti puhelimitse ja faksin välityksellä. Pääasiassa Karjalan alueelta (Kostamus ja Petroskoi) saapuneet matkailijat ja marjanpoimijat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun ja tiloihin, tästä suuri kiitos tulkillemme. Opastukseen ja tiedonvälitykseen panostettiin erityisesti mm. marjastajien opastus tehtiin henkilökohtaisesti ja heille jaettiin myöskin alueen karttoja joihin oli merkitty ”varmat paikat”.

Ljuban ryhmä Petroskoista sekä tulkkimme Valentina

Kylätalon ja laavun ympäristöä on raivattu ja siistitty, raivauksen oheistuotteena rannassa sijaitsevan laavun nuotiopaikalle on saatu runsaasti polttopuuta. Rannalle on tarkoitus laittaa Kylätalon palveluita esittelevät opasteet, jotta vesitse liikkuvatkin osaisivat palveluita kysyä.

4.3. Kone- ja laitehankinnat

Tietotupa/kylätoimisto:	- tietokone ja tulostin
	- monitoimilaite (faksi, skanneri, monistuskone)
Keittiö:	- laitosastianpesukone
Pyykinkäsittelytilat:	- pesukone
	- kuivausrumpu

5. Hankkeen sosiaaliset vaikutukset

Hankkeen sosiaaliset vaikutukset ovat olleet mittavat. Kylälle on syntynyt tilapäisesti seitsemän uutta työpaikkaa, joista osaan työllistettiin sosiaalisin perustein mm. pitkäaikaistyöttömiä ja moniongelmaisia syrjäytymisvaarassa olevia henkilöitä. Kylän lapsille ja nuorille on yhteistyössä seurakunnan kanssa järjestetty kerhotoimintaa kerran viikossa, tämä työllistää kaksi kylän nuorta syksyn ja kevään ajan. Keskimäärin 1-2 kertaa kuukaudessa järjestetyt tapahtumat ovat lisänneet kyläläisten kanssakäymistä.

6. Hankkeen synnyttämät jatkotoimenpiteet

Hankesuunnitelmassa ollut olemassa olevien kelkkareittien hyödyntäminen jäi selvitystasasteelle. Kylätalon ja Syöteen kelkkareitistön yhdistävän kelkkauran paikkaa on selvitelty ja osaan maanomistajista ollaan oltu yhteydessä. Jatkotoimenpiteenä tulisi kelkkauran suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi tehdä uusi hanke, jonka tehtävänä toteuttaminen olisi. Lisäksi tulisi selvittää mahdollisuus yhdistää Livon kelkkaura Yli-Livon kelkkauraan, näin saataisiin "ympyrä sulkeutumaan".

Majoitus- ja ateriapalveluiden saatavuuden varmistamiseksi, tulisi mahdolliselle yrittäjälle tai yrittäjryhmälle antaa mahdollisuus kokeilla palveluiden tuottamista esim. osuuskunnan kautta.

7. Hankkeen aikana tuotettu materiaali

Kylätalolle on koottu kansio erilaisista ajanvietemahdollisuuksista, kansioista löytyvät mm. paikkojen esitteet ja avoinna oloajat. Retkeily- ja patikointimahdollisuuksista on kartat. Jos haluaa osallistua poroerotukseen syksyllä, kansioista löytyvät poroisäntien yhteystiedot, sekä lähistöllä olevat erotuspaikat karttaan merkittynä.

Kylätalon toiminnasta ja kesätyöpaikkakampanjasta tehtiin joka talouteen jaettava ilmoitus. Lisäksi Kylätalon esitteen omatekoinen versio saatiin keväällä jakeluun. Syksyllä saatiin painosta uusi "virallinen" esite, jonka rahoitus tuli muualta.

8. Esille tulleet ongelmat hankkeen toteuttamisessa

Suurimpana ongelmana on ollut raha. Kyläseura on yleishyödyllinen yhteisö, jonka tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa. Jos voittoa kertyy, se tulee sääntöjen mukaan käyttää seuran toiminnan kehittämiseen. Tilikauden voitto on ollut korkeintaan muutama sata markkaa per vuosi, tästä johtuen kassavarojen puute on ollut jatkuva. Tämä ja kunnan puskurirahoituksen saamisen viivästyminen 8 kk, on aiheuttanut lainanottotarpeen. Lainan otto ja takaisinmaksun viivästyminen aiheuttavat Kyläseuralle ylimääräisiä kuluja, joita ei voi huomioida hankkeen rahoituksessa.

Rakentamisen ohjekustannusarviot ja rahoitussuunnitelmat ovat liian optimistisia. Talkootyön osuus arvioidaan yleensä liian suureksi ja ostetun työpanoksen arvo liian pieneksi. Vaikka materiaalihankinnat tehdään kokonaistaloudelliset näkökohdat huomioon ottaen mahdollisimman edullisesti, kustannusarviot yleensä ylittyvät.

Meidän hankkeessamme kustannusarviosta oli lisäksi jäänyt pois pyykinkäsittelytilojen rakentaminen, sekä jälkikäteen lisätyn tarjoilutilan rakentaminen.

Sirkka Pankinaho, hankevetäjä